

เอกสารคำแนะนำทางวิชาการ ฉบับที่ ๓ ประจำเดือนมิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๖ คำแนะนำเรื่อง โรคใบขาวอ้อย

เดือนเกษตรกรผู้ปลูกอ้อยทุกภาคของประเทศ ในระยะเริ่มปลูกและแตกกอ ระวังการระบาดของโรคใบขาวอ้อย โดยมีเชื้อสาเหตุจะติดมากับท่อนพันธุ์ และแมลงพาหะ ปัจจุบันมีฝนตกในหลายพื้นที่ และสภาพอากาศเข้าสู่ภาวะร้อนชื้น ซึ่งเหมาะต่อการแพร่ระบาดของโรค ดังนั้น เกษตรกรควรหมั่นสำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ หากพบอ้อยมีอาการใบสีขาว ลำต้นแคระแกร็น ไม่เจริญเติบโตเป็นลำที่สมบูรณ์ ให้รีบนำต้นที่เป็นโรคไปกำจัดนอกแปลง และแจ้งเจ้าหน้าที่สำนักงานเกษตรอำเภอหรือสำนักงานเกษตรจังหวัด เพื่อหาแนวทางการควบคุม และดำเนินการป้องกันกำจัดทันที

เชื้อสาเหตุ : เชื้อไฟโตพลาสมา

ลักษณะอาการ : พบโรคได้ในทุกระยะการเจริญเติบโตของอ้อย อาการเริ่มแรก ใบจะมีสีขาวตามแนวยาวของเส้นกลางใบ จากนั้นใบจะกลายเป็นเส้นสีขาวหรือสีเหลืองสลับสีเขียวขนานไปตามเส้นกลางใบ จนแสดงอาการใบขาวทั่วทั้งใบ ลำต้นแคระแกร็น ไม่เจริญเติบโตเป็นลำที่สมบูรณ์ หากอาการรุนแรงใบจะขาวทั้งกอและแห้งตาย นอกจากนี้ยังพบอาการใบขาวร่วมกับแตกกอฝอย ใบเล็กคล้ายหญ้าแต่ใบเป็นสีขาว ไม่พัฒนาเป็นลำและแห้งตายในที่สุด เชื้อสาเหตุโรคใบขาวอ้อยสามารถติดไปกับท่อนพันธุ์ที่เป็นโรค โดยไม่พบอาการผิดปกติจนกว่าจะแตกใบใหม่ จึงจะแสดงอาการของโรค

การแพร่ระบาด

๑. ผ่านทางแมลงพาหะนำโรค จากต้นที่เป็นโรคไปสู่ต้นที่ไม่เป็นโรค หรือจากแปลงที่เป็น โรคสู่แปลงที่ไม่เป็นโรค ในบริเวณข้างเคียง ได้แก่ เพลี้ยจักจั่นสีน้ำตาลปีกกลาย (*Matsumuratettix hiroglyphicus*) และเพลี้ยจักจั่นสีน้ำตาลหลังขาว (*Yamatotettix flavovittatus*)

๒. ผ่านทางท่อนพันธุ์ เนื่องจากเชื้อสาเหตุของโรคใบขาว อาศัยอยู่ในท่ออาหารในส่วนต่าง ๆ ของลำต้น ดังนั้นการนำท่อนพันธุ์อ้อยที่มีเชื้อโรค แม้ว่าจะไม่แสดงอาการของโรคให้เห็นไปปลูก ก็จะทำให้โรคแพร่กระจายไปด้วย โดยเฉพาะเมื่อใช้ท่อนพันธุ์จากแหล่งที่มีการระบาดของโรครุนแรง ทำให้การแพร่ระบาดของโรคกระจายอย่างกว้างขวางและรวดเร็ว

แนะนำวิธีการป้องกันกำจัด ดังนี้

๑. ใช้ส่วนขยายพันธุ์ที่ปราศจากโรค เช่น ต้นจากการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ หรือท่อนพันธุ์จากแหล่งปลูกที่ไม่มีการเกิดโรคใบขาว

๒. แช่ท่อนพันธุ์ในน้ำร้อนที่อุณหภูมิ ๕๐ องศาเซลเซียส นาน ๒ ชั่วโมง ก่อนปลูก

๓. ปรับปรุงดินให้มีความอุดมสมบูรณ์และให้น้ำอย่างเพียงพอ

๔. หมั่นตรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอเมื่อพบต้นที่เป็นโรค ขุดและนำไปทำลายนอกแปลงปลูก

๕. หมั่นกำจัดวัชพืชในแปลงและรอบแปลงปลูก เพื่อลดแหล่งสะสมเชื้อสาเหตุของโรคและแมลงพาหะ

๖. ในแปลงที่พบการระบาดของโรครุนแรง ควรไถทำลายตออ้อย และคราดตอแก่นำออกจากแปลงให้หมด เพื่อไม่ให้แหล่งสะสมของเชื้อสาเหตุ

แหล่งที่มา : ข้อมูล/ภาพ ศูนย์วิจัยพืชไร่สุพรรณบุรี กรมวิชาการเกษตร

เรียบเรียงโดย : กลุ่มพยากรณ์และเตือนการระบาดศัตรูพืช กองส่งเสริมการอารักขาพืชและจัดการดินปุ๋ย

รวบรวมโดย : นายธราทิพย์ ปาวะระ นักวิชาการเกษตรชำนาญการพิเศษ

กลุ่มส่งเสริมและพัฒนาการผลิต สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรที่ ๖ จังหวัดเชียงใหม่
กรมส่งเสริมการเกษตร โทรศัพท์ ๐ ๕๓๙๐ ๘๖๕๐

